

โครงการ	ผ่าตัดทำหมันและ/หรือฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่สัตว์จรจัด โดยกรุงเทพมหานครและเครือข่าย
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักงานสัตวแพทย์สาธารณสุข สำนักงานamay
ปีงบประมาณ	๒๕๗๐

๑. หลักการและเหตุผล

ปัญหาสัตว์จรจัดในพื้นที่กรุงเทพมหานครที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น สาเหตุหลักของปัญหาสัตว์จรจัดเกิดจากการปล่อยทิ้งสัตว์ที่ไม่ต้องการเลี้ยงในที่สาธารณะ เช่น ชุมชน วัดหรือศาสนสถาน ตลาด ถนน ที่รกร้าง และอื่นๆ ซึ่งสัตว์จรจัดเหล่านี้สามารถแพร่พันธุ์เพิ่มจำนวนได้อย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาโรคพิษสุนัขบ้า ปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญ ปัญหาความขัดแย้งของคนในชุมชน ปัญหาความสะอาดสวยงามเป็นระเบียบของชุมชน ปัญหาการทารุณกรรมและสวัสดิภาพสัตว์ การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกันในหลายภาคส่วนทั้งชุมชน องค์กร/มูลนิธิ/กลุ่มคนรักสัตว์ และกรุงเทพมหานคร เพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาสัตว์จรจัดได้อย่างยั่งยืน การผลักดันให้สัตว์จรจัดออกจากชุมชนหรือการจับเข้าไปอยู่ในศูนย์พักพิงหรือสถานสงเคราะห์สัตว์เป็นการแก้ปัญหาชั่วคราว เมื่อเวลาผ่านไปอาจการปล่อยสัตว์เพิ่มหรือสัตว์จรจัดจากภายนอกชุมชนจะเข้ามาอาศัยในชุมชนเพราะไม่มีสัตว์เจ้าถิ่นเดิม ดังนั้นการปรับเปลี่ยนสัตว์จรจัดเป็นสัตว์ชุมชนโดยการผ่าตัดทำหมันควบคุมจำนวน ฉีดวัคซีนสร้างภูมิคุ้มกันโรคพิษสุนัขบ้าทำสัญลักษณ์ และให้อยู่ร่วมกับชุมชน จะส่งผลให้ง่ายต่อการจัดการในการควบคุมจำนวน การป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า การสร้างความสะอาดของชุมชน การมีคุณภาพชีวิต สุขอนามัย และสวัสดิภาพที่ดีขึ้นของสัตว์ และเมื่อเวลาผ่านไปจำนวนสัตว์จรจัดในชุมชนจะคงที่และจะลดน้อยลงไปในที่สุด

เพื่อเป็นการขับเคลื่อนนโยบายผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ๙ ด้าน ๙ ดี นโยบาย ๑๓๘ จัดระเบียบสัตว์จรจัด แก้ปัญหาผ่านการจัดการอย่างเป็นระบบ และแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างเมืองปลอดภัยและยั่งยืนต่อวิกฤตการณ์ ยุทธศาสตร์ย่อยที่ ๑.๕ เมืองสุขภาพดี (Healthy City) เป้าประสงค์ที่ ๑.๕.๖ อัตราการป่วยตายด้วยโรคติดต่อที่สำคัญในเขตเมือง (ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ) และเป็นไปตามแนวพระปณิธานของ ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ สำนักงานสัตวแพทย์สาธารณสุข สำนักงานamay จึงได้จัดทำโครงการขับเคลื่อนการสร้างสัตว์ชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครโดยมีแผนและกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนโครงการฯ ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ การควบคุมการเพิ่มจำนวนและ/หรือการสร้างภูมิคุ้มกันโรคพิษสุนัขบ้าให้กับสัตว์จรจัดชุมชน

เป็นกิจกรรมการผ่าตัดทำหมันควบคุมจำนวนและ/หรือฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้กับสุนัขและแมวจรจัดในชุมชนจัดตั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานครโดยกรุงเทพมหานครและเครือข่าย

กิจกรรมที่ ๒ การสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลสัตว์ชุมชน

เป็นกิจกรรมการสำรวจข้อมูลสัตว์ในชุมชนจัดตั้งของกรุงเทพมหานคร โดยสำนักงานเขตเป็นผู้สำรวจข้อมูล และสำนักงานamayรวบรวมจัดทำฐานข้อมูลสัตว์ชุมชน

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้สัตว์จรจัดที่ได้รับการทำหมันควบคุมจำนวนและฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าอยู่ร่วมกับพื้นที่ในชุมชน

๒. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลสัตว์ชุมชนในชุมชนจัดตั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๓. เป้าหมาย

๑. สัตว์จรจัดในชุมชนจัดตั้งพื้นที่กรุงเทพมหานครได้รับการผ่าตัดทำหมันและ/หรือฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ๑,๐๐๐ ตัว

๒. การจัดทำฐานข้อมูลสัตว์ชุมชน ๑ ชุดข้อมูล

๔. ลักษณะของโครงการ

ประเภทโครงการ โครงการตามยุทธศาสตร์

ความสอดคล้องหรือเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์/แผน สอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างเมืองปลอดภัยและยั่งยืนต่อวิกฤตการณ์ ยุทธศาสตร์ย่อยที่ ๑.๕ เมืองสุขภาพดี (Healthy City) และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากรุงเทพมหานคร ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เมืองสุขภาพดี นโยบาย ๑๓๘ จัดระเบียบสัตว์จรจัด แก้ปัญหาผ่านการจัดการอย่างเป็นระบบ

๕. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือน ตุลาคม ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๐

๖. แผนปฏิบัติการ

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรมที่ ๑ การควบคุมการเพิ่มจำนวนและ/หรือการสร้างภูมิคุ้มกันโรคพิษสุนัขบ้าให้กับสัตว์จรจัดชุมชน												
๑. รวบรวมข้อมูล วางแผนการดำเนินงาน และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	↔											
๒. ดำเนินการจับสัตว์จรจัดในชุมชนจัดตั้งมาทำหมัน ฉีดวัคซีน ทำสัญลักษณ์และส่งกลับคืนพื้นที่เดิม	←											→
๓. ประสานข้อมูลการดำเนินการทำหมันและ/หรือฉีดวัคซีนร่วมกับเครือข่าย	←											→
๔. สรุปผลการดำเนินงาน												↔

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรมที่ ๒ การจัดทำฐานข้อมูลสัตว์ชุมชนและประชาสัมพันธ์ความรู้เรื่องสัตว์ชุมชน ๑. จัดทำแนวทางและรูปแบบการสำรวจข้อมูลสัตว์ชุมชน ๒. ประสานสำนักงานเขตเพื่อแจ้งแนวทางและรูปแบบการสำรวจข้อมูลสัตว์ในชุมชน ๓. สำนักงานเขตดำเนินการสำรวจข้อมูล ๔. สำนักงานเขตรวบรวมและส่งข้อมูลให้สำนักอนามัย ๕. สำนักงานสัตวแพทย์สาธารณสุขรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลสัตว์ชุมชน ๖. สรุปผลการดำเนินงาน												

๗. งบประมาณ

ไม่ใช้งบประมาณ

๘. ความเสี่ยงของโครงการและแนวทางการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง			แนวทางการบริหารความเสี่ยง
	โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	ระดับของความเสี่ยง	
- จับสุนัขและแมวจรจัดเพื่อเข้ารับการหมั่นไม่ได้	๔	๔	สูง	- ประสานสำนักงานเขตเพื่อดำเนินการร่วมกับชุมชน

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ประชาชนมีความเสี่ยงจากโรคพิษสุนัขบ้าลดลงจากการควบคุมการเพิ่มจำนวนของสัตว์พาหะนำโรคและการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
- เพื่อป้องกันไม่ให้สัตว์จรจัดที่ไม่ได้รับการหมั่นและฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเข้ามาในพื้นที่ชุมชน

๑๐. การติดตามประเมินผล

๑๐.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ประเภท ตัวชี้วัด	วิธีการคำนวณ/ เครื่องมือในการใช้วัด	ระยะเวลา
๑. จำนวนสุนัขและแมวจรจัดในชุมชนจัดตั้งพื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้รับ การผ่าตัดทำหมันและ/หรือฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าโดย กรุงเทพมหานครและ เครือข่าย	สุนัขและแมวจรจัด ๑,๐๐๐ ตัว	ผลผลิต	แบบบันทึกผลการปฏิบัติงานและสรุป รายงานของกิจกรรมฯ	หลังเสร็จสิ้นกิจกรรม ภายใน ๓๐ วัน
๒. การจัดทำฐานข้อมูล สัตว์ชุมชนและ ประชาสัมพันธ์ความรู้ เรื่องสัตว์ชุมชน	๑ ชุดข้อมูล	ผลผลิต	ฐานข้อมูลสัตว์ชุมชนใน ชุมชนจัดตั้งของ กรุงเทพมหานคร	ก.ย. ๗๐

๑๐.๒ การติดตามความก้าวหน้า

รายงานความก้าวหน้าโครงการทุกเดือนตามแบบ BMA Policy Tracking

๑๐.๓ การประเมินผลโครงการ

ประเมินผลกิจกรรมจากการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ประเมินผลการดำเนินงานหลัง
เสร็จสิ้นโครงการ

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ